

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 3 fr. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr.
Előzetési pénzek és reklamátiók a kiadóhivatalhoz
(Grünbaum Márk) intézendők.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

GRÜNBAUM MÁRK.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztésig közlemények
a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábos petisors egyzeri hirdetésnél 10 kr.
többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Délyegdíj 30 kr.
Nyitlér petisorsa 25 kr.

Honi ipar.

Figyelemreméltó, de sajnos azon tapasztalat, hogy nálunk az ipar terén a verseny a legtöbb esetben távolról sem tisztességes, sőt az csunya versénygessé fajul; mert az iparosok igen nagy része. fájdalom! nem gyártmányai jóságával és jutányos árakkal törekszik magának fölülést szerezni, hanem a régebbi gyárak és ipartelepek, sőt a némileg nagyobb műhelyek is egyeduralmat követelnek magok részére az újabb ipartelepekkel s vállalatokkal szemben. Ha tehát új gyárak teremt valaki, mely a korszerű igények követeléseinek az által is megfelel, hogy a technika legújabb vívmányait alkalmazza, s így az eddig gyártott iparcikkéknél jobbat és jutányosabbat bír előállítani, akkor a régebbi gyárak, melyek már rég túlhaladt berendezéseik által és műhelyeikben, mint-hogy azok nem szerelvék föl a legújabb és a legjobb technikai eszközökkel, távolról sem képesek csak megközelítő jóménységű és olcsó árakat készíteni, összes erejüket arra fordítják, hogy a náluk jobb új gyár ellen a leg-szemérmelenebb uton-módon is áskálódjanak.

Ha ily régebbi gyárak tulajdonosaiban a honszeretet csak legkisebb szikrája égne, bizonyára örülnének, hogy az új gyár, nem kímélve fáradságot és költséget, azt éri el kitűnő és jutányos készítményeivel, amire ok képtelenek voltak s lettek volna: kiszorítja a nemzetünket szípolozó külföldi drága, silány, sőt gyakorta szerföltt rossz gyártmányokat. De minthogy a honszeretet ily, rendszeren külföldről hozzánk beszakadt s ideglenesen letelepedett, magyarul nem értő német üzletvezetést gyakorló cégzeknél, amelyek ha a magyar kenyéren jól megcollasodtak, sietve

vonulnak vissza földjeik közé, ösmeretlen, hát öröm helyett kaján irigység szállja meg őket az új gyár sikerei miatt, és latba vetve az évek során, míg őket túlszárnyaló versenytársuk nem volt, szerzett összes befolyást, annak révén mindent, távolról sem riadva vissza még a legbecstelenebb eszközöktől sem, elkövetnek, hogy a fölöttükálló, törekvő, magyar új gyárat károsítsák, sőt ha bírják megsemmisítsék.

Igy járt a már néhány év előtt létesült Tarnóczy Gusztáv-féle gazdasági gépgyár, mely bővíteni akarván működésén, a legújabb technika vívmányok sikerült alkalmazása és több új remek találmány felhasználása által nemcsak honunk legjobb, hanem a legkitűnőbb külföldi gyárak közül is nagyon kiváló tűzfeckendőgyártást rendezett be. Mint-hogy Tarnóczy Gusztáv, ki a legszorgalmasabb országgyűlési képviselők közé tartozik, beható, sikeres tanulmányozás után ily tökéletes rendszerű tűzfeckendőkét szabadalmaztatott tűzfeckendő gyárának, melyek napjainkban nemcsak az egész országban, hanem Európában és Amerikában is a legelőkeltebbek s azért mégis a legjutányosabbak, (ezért számos külföldi megrendelést is kapott ezen tűzfeckendő-gyár), régebbi, ódonberendezésű azon gyáraink, melyek, ugy mellekesen, tűzfeckendőkét is állítottak össze, azt híresztelték a kitűnő gyárról, miszerint nem létezik. Mikor azután ezen híresztelésök hazugságnak bizonyult be, ráfogták az őket túlszárnyalt új gyárra, hogy vásárolhatók ugyan ott tűzfeckendők, ámde azok külföldi, nagyon silány gyártmányok. Midőn pedig az ország minden vidékén saját szemével győződött meg a közönség arról, hogy a Tarnóczy-féle tűzfeckendők nemcsak kitűnőek, hanem azok

annyival olcsóbbak más készítményeknél, miszerint, azon községek, amelyek Tarnóczy-féle tűzfeckendőköt vásároltak, 100—120 frtnyi megtakarításhoz jutottak, daczára, hogy beszerzett tűzfeckendők jobbak mint azon elavult rendszerű tűzfeckendők, melyeket a régebbi gyárak utazó-ügynökei törekedtek rábeszélésök különféle csinjával-binjával nyakokba akasztani, akkor ily gyárak megvesztetésekhez is folyamodtak.

De ennyi fondorkodás, cselszövény, aljas megvesztetés sem volt ily czegeknek elég; mert mikor mindennek daczára a „jobb“ és „jutányosabb“ gyöz készítmények fölött, a Velencei aljas bergyilkosant fölbőlökét jóíroszul utánozva, egészen indokolatlan párbajok utján törekszenek a honi ipar fejlesztése körül máris elévülhetetlen nagy érdemeket gyűjtött országgyűlési képviselőt láb alól eltenni.

Hát bizony ez undorító látvány!

Somogy megye törvényhatósági bizottságának legutóbb tartott gyűlésén több községi képviselő-testület határozata került törvényhatósági jóváhagyás vegelt tárgyalás alá, a bizottság jóváhagyta ugyan a községi határozatok azon részét, amely szerint tűzoltóeszközök beszerzését elhatározták, de megtagadta a tűzfeckendők beszerzése céljából egyes gyárosokkal kötött szerződésük jóváhagyását és azon határozatot hozta, hogy ezentul a községek részére az alisan fog nyilváníós árlejtés alapján tűzoltószereket beszerzzen.

Ezen határozat hozatalára az nyujtott okot, hogy a belügyér arról értesült, miszerint némely gyárosok az erre vonatkozó ministeri rendeletben meghatározott minőségű feckendőkönk silányabbakat adtak el a községeknek

Anyai szeretet.

Ki ne ismerné ama kedélyes elbeszélést, mely Mózes születéséhez fűződik? Ezen esemény egykoron gyermeki képzeletünknek élnékn átthattotta és később is szívesen elmerengtünk azon.

Meglehet azonban, hogy ezen emlékezetes ótestamentumbeli rajz olvasása vagy tanulása közben megfelledeztünk arról, a mi ezen történetben legszebb, legmegragadóbb: az anyai szeretetéről, mely az ő aggodalmaival, reményeivel és áldásaival szemünk elé állítatik.

Egy izraelita nő ama mozgalmas időben egy fiú gyermekét szült. Mig rendszerint az újszülötnek világrajzátval a szülők határtalan örömeinek adnak kifejezést, addig itt az aggályos szeretet és kínos fájdalmas érzet berombolja a szülő örömét.

A zsarnok király parancsolja: „Minden fiú-gyermek a vízbe fullasztandó! Ezen született fiú is már előre a halál martáékául lett kiszemelve. Azonban mit tesz az anya? Szerető szívének sugallatától ösztönözötve — szorgosan titkon rejtgeti gyermekét, anélkül, hogy tartana a felfedezéstől, mely szigorú büntetést vonna maga után.

Három hónapig azt meglehetősen sikerlül neki a rejtgetés, de a további kísérlettel már hajfőrést szenved, átlátja maga is, hogy a leg-titkosabb óv-eszközök sem kerülhetik ki a leselkedők örködését: Mi most a teendő? Az anyai

szeretet találékony! Egy nádból ügyesen font és szurokkal beragasztott ládacska lesz a gyermek biztos hajléka, mely a folyam nádaki közé helyeztetik. — Igaz, hogy itt új veszély környékezhethet, de segély is remélhető, szabadulást hozhat a Gondviselés.

Erre számít az anya, hisz a szeretet mindent hisz, mindent remél!

Anyai szeretet! hány-szor nem takartad be szárnyaiddal azóta millió elhagyott kisedt sanyaru sorsát!

Anyai szeretet, mily sok, mily nehéz akadályokon ölsz te diadalt itt az ég alatt!

Mily hősi tetteknek voltál te már végrehajtója a történelmen tanúsága szerint! Mily hatásteljes erőt adsz a gyenge nőnek!

Küzdölnes napok, viharos éjjelek közepette álltál mint a szikla rendlélentül, mint mentora az emberiségnek bölcsője mellett!

Vezér- és védelmszallagzatod alatt a nehéz gondok és sanyaruságok túrelme megérdi, megnemesíti a kötelességet, mely soha nem lankad mentő anyagi munkájában!

Te viseléd a nélkülözések és terhek ezreit és mindezeket édes örömet: te lebegsz segítő, gyógyító anygként a beteg nyoszolyája felett, te állasz őrt az egészséges, síkamlós pályáján, hogy el ne essék!

Legyen bár elismerés vagy gunyakacaj, hála vagy hálátlanlag jutalmi béred, erre te nem gondolsz, a jót, a dicsőt az istenit egyedül magad kedvéért teljesítod gyakran láthatlan, titkon, áldásosan tiszta öntudatod boldogsága érzetéből!

Az anya-szeretet önmagához mindig következetes marad, magát soha meg nem tagadja.

Hány magzat — fiú és leány — a jövendő-ség reménye, mentelet ki általa az erkölsi romlás mely örvényéből! Csaknem veszte voltak már! A kísértő rájok leve már sátán kezeit, rablincsbre fűződ az ártatlanság s a becsületérés tiszta öntudatát, s ime! annak a drága jó anyának szelid tekintete s könybe borult szempillája esendes mentő révbe irányta az átkos ösvényt!

Hány nemesebbül, nagyratörő férfiú letézi halás elismeréssel azt a jó anyát, kinek buzdító, szerető szavai és lelmei alapították meg annak földi boldogságát, a társadalomban a közbeesülteket!

Tán már rég porladoznak annak szorgos és jótékony kezei a föld hideg hantja alatt, szemük sugara megtörtött már a halál alamban, ámde a mit miveltek, a mit vetettek, gazdag gyümölcsök hoztak; mert a jó magvető özetlen feláldozással véreinek s másoknak teremnt anyagi és szellemi aratást; s tett-inak jutalma követi őket a sírhalmuk virányán is, hol az áldás s nefeletis virágzálatit az idők vihara se fonyaszítja el!

Oh! bár ily anyákkal találkozni szerne a hazában, kik becsülettel megfellenek dicsőre-nüknek s szent kötelemüknek, az Isten adta magzatjuk irányában, kiket a d-ága haza hasznos hontölgérfavá neveltek!

Boldogok vagytok, ti gyermekek, kiknek koruk és ifjúságuk felett ily áldásos örvemek virrasztottak!

és ezek árának a községi előjáróktól veltókat vettek.

Történtek azonban némely községek részéről oly beavárlások, melyek nemcsak azért voltak teljesen szabatosak, mert a gyáros által szállított fecskendők az előírásnak teljesen megfelelőek, oloskók és a részben kötelezvényekben kifejtett vételár után csak 6% kamat számított, hanem az üzlet megkötése ellen alálakig sem tehetni kifogást; mert előjárók által kötött szerződések a községi képviselő-testületekben tárgyalva és jóváhagyva lettek; sőt, hogy az ellenőrzés a felsőbb hatóságok részéről se hiányozzék, a községeknek az illető gyárossal, Tarnóczy Gusztával, kötendő üzletet az illető járások fősztalbirái ajánlották.

A fősztalbirák tehetők ezen ajánlásakat; mert Tarnóczy gyártmányait a miniszter megvizsgálta, teljesen jóknak és megfelelőeknek találta s ezt a törvényhatóságokkal tudatta; ennek folytán pedig Somogy megye alispánja a belügyér által is ajánlott Tarnóczy-féle tűzfecskendők ajánlotta a községeknek; s mivel a tűzfecskendők beszerzése sűrűs volt, a miniszteri rendelet szerint az alispán már négy ízben sürgette meg a községeket, hogy a jó és olcsó Tarnóczy-féle tűzfecskendők, ahol szükség van, szerezzék be.

Telát a törvényhatósági bizottság más-hová cselezott és máshová lött; mert azt akarta elérni, hogy eleget téve a miniszteri rendelkeznek, lehetetlenül tegye azt, miszerint a községeket bizonyos gyárosok silány árúikkal becsapják és a vetelart rögön értékesíthető váltókban a községektől, ezek nagy veszélyre! azonnal folvegyek; — e helyett azonban azt érte el, hogy a községek helyesen megkötött szerződéseinek megsemmisítésével kárt csinált a községeknek, amelyek olcsó áron jöminőségű tűzfecskendőiket vásárolták, és kárt okozott Tarnóczy gyárosnak is.

A „Somogy” (ezen kormányparti lap.) élesen támadja meg a Tarnóczy-gyárat bizonyos érdekeszöveket javára, mely támadás közvetve gyanúsít a kormányt, az alispán és az összes közigazgatási tisztviselők ellen, mintha azok a Tarnóczy-féle gyártmányokat nem tisztességes indokból ajánlanák. Hisszünk azonban, hogy a „Somogy” gyanúsításai épügy nem fognak ártani a kormányt és Somogy megye főispánjainak, miként azok nem ártanak Tarnóczy-nak, kiért hangosan beszélnek a már sok helyütt berepedezett tűzfecskendők, a melyek sokkal jobbák (és törvényes után szereztettek be) mint a „Somogy” által dédelgett „váltós” gyárak fecskendői.

Meg vagyunk győződve, ha az alispánok a községek tűzfecskendő-szerelvényeinek megfelelő minőségben való beszerzése céljából fognak

Boldog azon tarsadalmak, azon háza azon ivadéki, melynek felvirágzását és lépteit az önmegtagadó, áldott anyai szeretet vezérli!

I. Napoleon azon panaszokodott egykor, hogy korának nevelő-intézetei semmit sem érnek. „Mik hiányoznak az állam területén, hogy a polgároknak jobb nevelést adhassunk?” kérdezte a nagy férfiú, mire azt az egyszerű választ nyerte: „Az anyák!”

Hogy áll a te dolgod e tekintetben a te békeinkat házában, szives olvasó?

Kérdezd meg magadat és adj rá megnyugtató feleletet!

Temetőbe...

Temetőbe vitted a virágot,
Mit szerelmem kedvére feltűzött;
Tán szerelmed, melyért a világot
Én is elhagyom, oda költözt?

Avagy azért szórd kopár sira
Rózsámatk összeesőkölt szirmai,
Mert a sors könyvében megvan írva:
Üdvvirág itt számomra nem virít?

Legyen így, vagy úgy, szívem áldozat.
Am boldogul, ha lehet, neküllem,
Oszlányrészed ne legyen kártozat,
S ne vesszen el érted más — kivülom!

BRANKOVICS GYÖRGY.

* Mutatvány a „Képes Oszládi Lapok” 25. számából.

a községeknek tűzfecskendő-ajánlani, a választás Tarnóczy Gusztáv gyárára fog esni; mert már bebizonyított dolog, hogy a községeknek szállított tűzfecskendők közül a Tarnóczy-féle gyártmányok a legjobbak és mind aránylag, mind általában a legolcsóbbak.

A községek tűzbiztonsága hozza magával, hogy tűzfecskendőkkel s tűzfecskendőkkel egykezesnek magokat mielőbb ellátni; azért igen czélirányosan és jogosan cselekesznek, ha a törvényes formák és a község gazdasági előnye szemmel tartásával, Tarnóczyval kötnek szerződést s tartózkodnak azon gyárak főnököinek ajánlásait elfogadni, a kik ellen a községeket a miniszteri rendelet óvja.

DR AJTAY GYÖRGY.

Az országban jelenleg működő nagyobb műhelyek s gyárak, melyek tűzfecskendők készítésével illetőleg gyártásával foglalkoznak, legközelebbi árjegyzékük szerint, arai következők:

Tűzfecskendők: W. 5 frt, G. 3 frt, S. 3 frt, 95 kr., Soltenhofer 4 forint 50 kr., Tarnóczy 3 frt 90 kr.

Bőrsapka: W. 1 frt, G. 1 frt 10 kr., S. 1 frt 20 kr., Tarnóczy 1 frt.

Maszóv: W. 7 frt, G. 7 frt, S. 6 frt, Tarnóczy 5 frt 90 kr.

Szivattyús-öv: W. 1 frt 50 kr., G. 1 frt 45 kr., S. 1 frt 50 kr., Tarnóczy 1 frt 35 kr.

Mászó balta táskaival: W. 4 frt 25 kr., G. 4 frt 20 kr., S. 4 frt 40 kr., Tarnóczy 3 frt.

Szivattyús balta táskaival: W. 3 frt, G. 3 frt 50 kr., S. 4 frt, Tarnóczy 3 frt.

Maszókötel: W. 3 frt 50 kr., G. 3 frt 25 kr., S. 3 frt 60 kr., Tarnóczy 3 frt 1 kr.

Kőhamu jelű: W. 3 frt 50 kr., G. 2 frt 50 kr., S. 3 frt 50 kr., Tarnóczy 2 frt.

Kender-tömöl: W. 1 frt 10 kr., G. 1 frt 20 kr., S. 1 frt 10 kr., Tarnóczy 85 kr.

Tömöl-eszarok: W. 5 frt 50 kr., G. 6 frt 50 kr., S. 6 frt, Tarnóczy 5 frt 50 kr.

Dugó-létrák: W. 24 frt, G. 14 frt, S. 39 frt, Tarnóczy 12 frt.

Locomobil-fecskendő: W. 70 frt, G. 70 frt, S. 90 frt, Tarnóczy 60 frt.

Kétkerékű targonca-fecskendő (szívómű nélkül): W. 340 frt, (csak 92 mm, s így nem szabad községek vásárolni). G. 300 frt (csak 80 mm, s így nem szabad községek vásárolni). S. 500 frt (100 mm). Tarnóczy (100 mm) 300 frt szívóművel.

Kétkerékű mozdony-fecskendő: W. 580 frt, G. 650 frt, S. 525 frt, Tarnóczy 400 frt.

Négycerékű falusi fecskendő: W. 600 frt, G. 675 frt, S. 600 frt, Tarnóczy 500 frt.

Négycerékű nagy falusi fecskendő (2 üléssel): W. 720 frt, G. 800 frt, S. 675 frt, Tarnóczy (4 üléssel) 600 frt.

Négycerékű „városi” fecskendő: W. 800 frt, G. 800 frt, S. 725 frt, Tarnóczy 700 frt.

Vízfordo-kecs: W. 280 frt, G. 250 frt, S. 240 frt, Tarnóczy 220 frt.

Ezen összehasonlító táblázat kézzelfoghatólag bizonyít, hogy a mindenütt legjobbaknak bizonyult Tarnóczy-féle gyártmányok egyáltalán a legolcsóbbak. Perszel az szűnlen kiténik ezen összehasonlító-táblázatból, hogy amíg a Tarnóczy-féle gyár nem letezt, ilyenmő beavárlásoknál a vevőket ugyanezek kegyetlenül szereztek meg.

A tyukok táplálékának változtatása.

Általánosn elterjedt nézet, hogy a czelszerű tenyészetnek egyik követelménye a taplálék változtatása.

Mindenestre helyes nézet, hogy különféle taplálék adása korlátolt helyen való tenyésztesnél a siker conditio sine qua non-jai képzeli.

Nem erthetünk azonban egyet azzal, a mit több oldalról hallottunk, hogy a főtáplálékot is időnként változtatni kell.

Habár egészen helyén van, sőt szükséges, hogy a vegyített pulva taplálék kivételével minden nap lehetőleg különféle változatossal eddelt kell adni a baromfiakkal, teljesen felesleges, sőt káros volna egy bizonyos időre a taplálék nemet, melyeket mintegy eltapláltszolg előre meghatározott rendszerben megállapítottuk, hirtelen változtatni.

Minden nagyobb-szerű mező gazdaságnál, a hol használatok tenyészettek, elfogadott elv, hogy lehetőleg egyforma (t. i. nem folytonosan változtatott) taplálék adandó, s ha mégis a viszonyok a rend megváltoztatásait igényelnek, ez csak lassankint, fokozatosan történjen.

E részben elég tapasztalati tárgy áll utmutatón előtünk.

Tapasztaltuk például, hogy a főtápláléknak (a szemes tapláléknak) hirtelen kevesebbre vétele a tojastermelést csökkenti és a tyukok — melyeket időnként meg szoktunk nézni, hogy nyil-

ván artsuk — ilyenkor mindig jóval megfogytak sulykban.

Különösen észlelhető azonban a főtáplálék eszükentésének káros hatása a növekvő eszükentésnél. Ezeknél minden megvárásra az előbbi táplálási rendszernek, a fejlődés, növés tetemes hátrányával jár.

Kivételt az itt említett szabály alól csakis rendkívüli körülmények közt lehet tenni, például fönteges meglehetedések-nél, melyeknek okát nem talan az épen folytatott táplálási rendszernek tulajdonítjuk.

Hirek és különfélék.

— **Előfizetésre felhívás.** A hatodik évfolyam második felére ezennel előfizetést nyitunk és tiszteletteljesen felkérjük lapunk i t pártolóit, miszerint az előfizetést mielőbb megújítani és lapunkat becses körükben terjesztési szívesek lennének. A kik pedig még előfizetési díjjal hiáltrálnak vannak, ne terheltsenek azt kiadóvatalunkhoz beküldeni. Lapunk előfizetési ára:

Egész évre . . . 3 frt — kr

Fél évre . . . 1 " 50 "

Negyed évre . . . 75 "

A „Muraszombat és vidék” szerk kiadóvatala

— **Köszönetnyilvánítás.** Legifjabb gt Bathányi Zsigmond és neje ó méltóságos folyó hó 16-án Csendiudon tartott ézáró vizsgálaton az iskolát kegyes megjelenésükkel szereztesztették. — Ó méltóságos nemcsak hogy a majd 5 óran tú tartó vizsgálatot a legnagyobb kitartással végig hallgattak, hanem a szorgalmas és jómagyvelésű, nemkülönb-n szegényebb sorsu gyermekek közül 36-ot részint pénz-, részint ruhanevel kegyesek voltak megajándékozni. A szemlelőkég e szeg nyilvánulásaért fogadják ó méltóságosak a Grófnő és Gról ur egyaránt egy a szegény gyermekek, mint az iskola legmegalobb és leg-özintébb köszönetét.

— **A muraszombati gazd. főkegyelet folyó hó 21-én tartott választmányi ülésén Gróf Bathányi Zsiga, Kovács Károly, Dr Ivanóczy Ferenc, Pollák Pongrácz és Takács R. István urakból egy szűkebb körű bizottságot küldött ki, hogy a muraszombati vasut létesítésének eszméjét terjeszték a nagy közönség körében, gyűjtsenek konkrét adatokat, illetve tegyék tanulmányuk tárgyávé: mi a teendő ezen kérdés létesítés érdekében.**

— **A muraszombati casino folyó hó 13-án tartott ülésen kimondotta, hogy tagdíjhatálekért egyáltalán senkit megperelni nem fog, hanem a tagdíj-hatálekos tagokat, amennyiben fél évi időről tartoznak, fizetésre felhívja és nemfizetés esetén 14 nap után az egyesületi tagok sorából törli s ezt hírlapilag köztesztzi.**

— **„A vidéki sajtóról a vidéki sajtók”** ezim alatt a „Vasvármegye” 1. é. 23-és 24. számban megjelent czikkorsorozatban lapunk ellen két támadásra általánosban és csak röviden öljutunk válaszolni. Vegye kezébe czikkirő ur kevé kivétel! Ha r a mely vidéki hetilapot, nem véve ki néhány vasvárosit sem, és itéljen részrehajlatlanul, nem veszik-e igénybe ezek is kisb-nagybú merveben mindannyian az annyira orostól segedeszköz, — és gondoljon vissza dr. ur ép e lapok felelős szerkesztőjével ugyanezen témán felett egy ízben folytatott eszmecsere; — mindenek-lát azonban tegye kezét szívére és valjha be ösztint, v. hon szerzett-e a czikk megírása előtt és h o l magának kellő információit? Ha nem, úgy kérnök mindenekelőtt alaposan fontolra venni e lapok multját megjelenésének első napjától kezdve egész a jelenig, nem veszte szem elöl főképen szerkesztőinek hosszabb-rövidebb ideig való működését és leköszönésük okát, — szerzeszen magának czikkirő ur kimértő tudomást e lapok szellemi és anyagi támogatásának mervől s arról, mint keresi fel para-unk tollforgató értelmisége — hasonlóan a foygasztó közönség egy része nek ama nem eléggé östozható szokasához, hogy (hír azból?) iparezikett a külföldről hozatja — irodalmi termek-vel a megye és hazának meg legkisebb lapját is, s a t lapot pedig hagyja haladni a küzdőben göröngyös utján és legfőbb oladob neki közés végett egy szer-masszor egy, bár szorgosan eszik munkét erdeköl, de mindazáltal előzöleg már egy másik lapia tktatott közleményi, csupa körülöretből, hogy — éhhallat nem szavandó; — végül pedig győződjön meg lapunk szerkesztő-kiadó irodájában meg szaktalan egyéb, itt fel nem sorollható tényről: akkor open czikkirő ur maga lesz az első, ki megozolja sorait és ha nem is, e lapok után iteli meg para-unk műveltségét, e bizonyosan kivési belőle az intező körök közönysége nek szomorú igazságot.

Muraszombat, 1890 jun. 17.

A „Muraszombat és vidék” szerkesztője.

— **Legfelsőbb kitüntetés.** Chernelházi Chernel Nándornak, az őrségi reform. egyházmegye gondnokának, az egyház és iskola, valamint a község terén szerzett érdemeinek elismeréséről f. felsége a királyi tanácsosi czimzet díjmentesen adományozta. Üdvözljük!

— **Hymen.** Francz Fülöp sífokai gabonakereskedő folyó hó 18-án jegyet váltott dr. Messer Samu beltrézsi uradalmi orvosnak kedvező és művelt lelkű leányával, Teréz kisasszonnyal. Gratulálunk!

— **Vachott Sándorné** koszosus irónok Alsó-Lendva hölgyeinek meleg hangu felhívást intézett az „Alsó-Lendvai Híradó”-ban, egy jótékony nőegylet alakulása érdekében. Öröndetes jelenség ez és reméljük, hogy a humanus egylet mielőbb meg is alakul.

— **Tűzvesz.** Dörsölkön június 7-én esti 7 órakor Kiszlák János ottani lakós házának tetője ismeretlen okból kigyulladtván, dezazur a gyorsan érkező erélyes segítségre a szupplálódott lakház és mellette álló két teljeseen legett. A kár körülbelül 500 frt. Biztosítva volt. — Vaslakon f. hó 14-én Berke Miklós ottani lakós háza és gazdasági épületeinek tetőzete égett le reggeli 4 és 5 óra között. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. Az okozott kár 200 frt és biztosítva volt.

— **Országos népszámlálás.** Egy ízben már említettük, hogy az 1890. évi IX. t. cz. értelmében a jövő év első napjaiban hazánkban országos népszámlálás lesz. Ennek előkészítése végett a belügyminiszter most elrendelte, hogy a hazák számozását az ország összes városában és községeiben egészítsék ki, vagy ahol még eddig a hazák egyáltalában nem voltak számozva, ott a számozást szigorúan és pontosan hajtás végre, mert az egész népszámlálás alapját a hazák számozása fogja képezni, amennyiben a házszám fogja ellenőrizni anyagilag szolgálja arra, hogy a népszámlálásból semmiféle épület és lakója ki nem hagyott. A számozás kiterjesztendő minden egyes pusztra, telepre, csárdára, erdei lakra, szóval minden néven nevezendő olyan épületre, melyben emberek laknak. A csupán gazdasági, gyári vagy ipari czélokra, tehát nem egyszersmind lakásra is szolgáló épületeket nem szükséges külön házszámot ellátni, hanem legfeljebb a hozzájuk tartozó hazák számozásuk törvényei megjelölni. A hazák számozásának legkésőbb ez évi október hó végéig az ország valamennyi községeiben fogantatva kell lennie.

— **Az állami tisztviselők** anyagi helyzetének javítása tárgyában a Budapest-n székelő tisztviselő-egyletek küldöttsége Csillag B-ó ny. kuriai bíró vezetésével által Weckerle pénzügyminiszternél tiszeltelt, élénk színekkel vázolja a tisztviselők helyzetét. A pénzügyminiszter a küldöttséghez szívesen fogadta s kijelentette, hogy az államtisztviselők helyzetének javítását maga részéről is sürgős szükségnek tartja s már a jövő évi budget keretén belül gondoskodni fog arról, hogy az általános fizetés-felemelés bekövetkezzen.

— **Hírdetmény.** A bathányifalvi uradalom tudára adja a vasarló közönségnek, hogy a mult. m. kir. kereskedelmiügyi miniszteriumnak 29930. sz. alatt kelt engedély folytán az ottani országos vásárokon szendők helyepecz bárhonnan számozó árak s marhik után ezenal a következőkép szedetik be, és pedig: 1 db csirke, tyúk, kakas, káppan vagy róca után 1 kr., 1 lud, pulyka, fogoly és vadreze után 3 kr., 1 szopos malacz után 2 kr., 1 sertés, kecske, juh vagy nyúl után 5 kr., 1 szarvasmarha után 10 kr., 1 szopos borjú után 5 kr., 1 szopos csikó után 5 kr., 1 ló és elválasztott csikó után 10 kr., egy üres kosci vagy szekér után 5 kr., egy terhelt szekér után 10 kr., Pintér, szilás, gerencsor, taligás, villás, árbesnos, kosci-kas áruló, káposztát, zöldséget vagy gyümölcsöt áruló, pecsenyét sült, hazaló, bormérő s minden nemű mas portékát áruló fizet az általa elfoglalt nyílt kirakodó hely, avagy elfoglalt terület minden megkezdett negyszög méteréjéül 3 kr., mindennemű sátor, avagy elárúsító állvány által elfoglalt terület minden megkezdett negyszög méteréjé után 5 kr., vandorművészek, panorámás, köttélanczos, kirgátekos által naponta 50 kr., ki nem rakodó és háton áruló által pedig 10 kr. lesz a jövőben fizetendő.

— **Figyelmeztetés.** A szilváncs egy törzsképmény, az úgynevezett táska-betegség (köznyelven „tökös szilva”), mely egy penészgomba (Exoascus pruni) által idéztetik elő, az idén nagy mérvben lépett fel szilvásainkban. Ezen betegség ellen ez idő szerint — sajnos — tudóaink még határozott szert nem találtak fel. Hogy azonban jövőre legalább újbóli fellépése korlátozassék, ajánlatos az eltorzult szilvát összeszedni és elég-nti; miután azonban a penészgomba spórái a fiatal hajtásokon telelnek el, ajánlatos mindazon kis hajtások levágása és összeszedése, melyek közlében ezen törzsszilvák voltak. — Gazdáink szíves figyelmébe ajánljuk e jókaro tanácsot. r. l.

— **Elpusztult község.** Abaujmegye Felső-Mislye községben folyó hó 16-án tűz volt és rövid pár óra alatt a 200 ház és mellette álló épületek csak 7 ház maradt meg. A templom földig égett, a harangok elolvadtak. A lakosok — kik

közöl néhány életével áldozott, számtalan pedig súlyosan meg van sebesítve — élelem és hajlék nélkül vannak. Nem kevesebb mint 1000, a tűzeset által lököttemek ember kiált most kenyéért a környőületes szivekhez!

— **Orvosság helyett karbolsav.** Nagy-Kanisván történt, hogy Hegedű József nagyradi illetőségű 26 éves birtokos polgár verekedés miatt egy havi fogságra ítéltetve, a hó 5-én a nagykanisvai fogházban megbetegedett, azonban orvosság helyett állítólag egy kanál tiszta karbolsavat adtak be a szerencsétlonek, minék következtében az eleterős legény pár órai koma szenvedés után meghalt.

— **Felfedezett tájélmán.** A „B. H.”-ban olvassuk: Gulyás József kis-czeelli csendőrmester és Rechnitzer Jakab csendőr e hó 15-én három napi nehéz és fárastó utozomást után O.-Aszonnya községben jól szervezett és hosszabb idő óta grasszáló, 34 tagból álló tolvajszövetkezetet felderített fel. A szövetkezet tagjai közt tetetés gazdák is vannak.

— **Villám a kolostorban.** Sümegen e hó 12-én a dolutani órában nagy vihar támadt. A villámias, mennydörgés egymást érte. Egyszerre két írtáztó csattanás hallatszott: a villám beütött a Ferenczrendi templomba. Bár a templom tornyán villámhárító van, a villám behatólt a templomba s ott nagy pusztítást vitt végbe.

— **Nemes elhatározás.** Szabolcsvármegyében 7 község közbírtokossága adta át gyermekmenhelyül a községi kore-napüelpélt és kiállítás van rá, hogy még 14 község, köztve a szép példát, szinten átengedi kore-simait tanügyi czélokra.

Vegyes rövid hírek.

— **A megyéből.** A szombathelyi pénzügyigazgatóság Hende Ferencz gyarkorok jelöltet a szombathelyi adóhatalhoz díjtalan gyarkorokká nevezte ki. — Szalónakon új szodavizgyár alakult és működését a mult heten már meg is kezdete.

— **Nemet-Szent-Mihályon** Tivald Samu szabolcsmester megörült. — Kószs Janos szecsenykuti ill. Gyönkönki all-mászó csendőr vezetékeven „Rigóca”-ra változotta. — A harmadik szombathelyi győgszertarra az engedélyt — mint Budapestről írják, Braun volt szekesbélvári győgszerező fogja elnyerni. — Vármegyénk felső vidéken, Felső-Eőrtön, Nemet-Szent-Mihályon és Pínkfőn, e hó 9-én oly erős dör volt, hogy a burgonyát és babot teljeseen tönkretette. — Tereán a fürdővendégek száma erősen szaporodik. — Körment-Szombathely között az államostott m. ny. vasuton s keresk. miniszternek legutóbb kelt rend-lete folytán f. hó 15-től kezdve olesőbb a menetdíj és pedig I. osztály 50 kr., II. osztály 40 kr., III. osztály 25 kr.

— **A hazából.** A első kiveszálított-vonalt a Csáktorony-akki új vasuton Csáktoronyról a mult napokban ment Mura-Szerhadály felé. — A „B. H.” szerint Zalamegye monografájának megírásával Nagy Imre foglalkozik. — Szepesváraljáról írják, hogy ott folyó hó 15-én éjjel nagy volt, mely különösen a kerti veteményekben nagy kárt tett. Ugyanekor a leveiről hazánál megörtönt, hogy a kamarában elhelyezett olaj az ívegben megfagyott. Az idő masnap sem enyhült meg oly hideg volt, hogy az emberek telj kabátban jartak. — Az Alsó-Balatonon a gőzhajó-közlekedés f. hó 12-én vette kezdetét. A „Rotun” csavar-gőzös, mely próba-utjat a mult napok erős viharai közt kitűnően állotta meg, szinten 12-én kezdte meg utjat Fűredről Rev-Fűlőpre, Badacsonyba és Boglára. — Torontalmegye Zichyfalva község képviselő-testülete elhatározta, hogy a község utcazút villámlempakkal fogja világotani. — Brassóban egy 13 éves ezipinasz bologtalan szerelmből (b) agyulította magát. — Dr. Buzsáry Viktor orsz. képviselő a belügyminiszterhez tanácsosa növeztetett ki. — Kalnoky gróf beteg. — Selmeczbányán a napokban borzastó kegyetlenséggel meszarolta le egy öreg asszony 3 éves kis unokáját. Előbb megcsönkította a kis ártatlant, aztán terdei közé fogta kis fejcsökjét és könyhakkal levágta a nyakát. — A kir. kuria helyben hagyta a tábla azon ítéletét, melylyel Kókán Janost, a 42 000 frtos kisasszát két hét évi fegyházzal sújtotta. — A G-llérthegyen a csitadella lebontása után nem Pantheon, hanem esillag-vizszáló-tornoyt fognak építeni. Ez érdemben az akademia kebeléből már egy bizottság küldött ki. — Kossuth huga, Ruttkayé, f. hó 19-én este Hely Ignác orsz. képviselő kíséretében Buda-Pestre utazott. — A „Pápai Hírlep” megszűnt.

— **A külföldről.** A parisi távirada-kongresszus f. hó 17-én tartott teljes ülésében elhatározta, hogy a legközelebbi kongresszút 1895-ben Budapestben fogja megtartani. — Pragából távirják, hogy Otiva Lajos nagyapros, Maria Valéria főhercegnő férjhezmenetele alkalmából két hazat ajándékozott, hogy árva és szegény gyermekek részére nevelő-intézetet létesítsenek. — A lapok azt a hírt közlik, hogy Milán király állbándon Balgrádban szándékozik letelepedni. — Ybbdből (Alsó-Ausztria) jelentik, hogy az ottani téholydából e hó 15-én két örült: Guismayer J gyáros

és Hermann Károly tartalékos huszárhadnagy megszökött; utóbbiak ez ma a negyedik szökése. — Kréta szigetén, az apo-korai lakosság között zavargások keletkeztek. — Reichenberg, Kratzau, Tauwald, Friedland, Trautenau, Jungbunzlau és Pardubiczból, valamint az órashegyvég északi részéből nagy vizáradásokat jelentenek. A nevezett városokban egyes utcáreszkek el vannak árasztva, a víz még mindig emelkedik. — Taxskendben (Oroszország) és Valencziában (Spanyolország) legutóbb néhány koleraeset fordult elő. A hatóságok azonnal megtekített a kellő óvintézkedéseket. — Az influenza ujra kezd fellépni Becsben. — Londonban a levélhírdők és rendőők sztrájkolnak. — Egy szt.-pétervári lap szerint ezental idegeneknek nem lesz szabad az orosz hadseregbe lépni.

CSARNOK

Nagy evők.

Veszprémmegye sok mindeufelől híres. Vannak szép leányai, dalias legényei, bőbeszédű kortesei, nagyvasu kantarai; — de azt még nem jegyezték fel egy krónikas sem, hogy ez a nemes varmegye díszkedhetik azsal a nem csekély dologgal, hogy az ő mesgyéjén termett Magyarországnagynagy evők.

Egy római katonáról megörökíté az irá, hogy egy hadjártat alkalmával ötven társának megette a datolyaját vacsorára, a mi nem csekély étvágyat tetelez fel ugyan, de tekintve, hogy a mennyiség tekintetében bővebb adatot nem találunk s-hol, ez a római vitéz valóságos kis Miska volt a mi veszprémmegyei emberünkkel szemben, aki egy egész, jól kinőtt, ütöhetes borjut evett meg egy ülesen, a kellő bor-és kenyér-adagok elfogyasztása mellett.

Palasthy Bódognak hívták a nagyetűl hóst és végrehajto volt a szent-gali prásban.

Egyszer nagy társaságban, ahol pezsgett a jó kedv és folyt a jónal jobb bor, valaki azzal az indítványjal lépett elő, hogy a társaság minden tagja kötelezen magát valamely rendkívüli dolognak kivételre, ami nemcsak ezt a lagzit, hanem minden egyes tagját emlekeztetesse telesse az utókor előtt, vagyis mindenki olyant tartozik elfövetni, amiről meg az unokák is beszéljenek.

Volt erre nagy lejtörés. Mindenki rendkívülit akart elfövetni. Az egyik erre, a másik arra vállalkozott. Végre megszallt Palasthy Bódog uram is. Nagy leve a csod, mert tudták, hogy Bódog uram keveset beszél, de ha azt ujkat szóra nyílnak, mindig nagyot mondának.

Nem csodáltak most sem, mert a végrehajto csakugyan olyan kijelentést tett, mi bamulatra és irigységre ragadott mindenkit a társaságban.

Körülbéli ekkent nyilatkozott: Tiszelt hölgyeim és uram! Önök elhatározták, hogy mind-együnknek emlekeztetes dolgok cselekedjen. Nos, én nem vonom ki magamat a határozat alól. Nagyon fogok cselekedni, oly nagyot, aurté a társaságban senki sem képes. (Eleuk „halljuk!”-kiáltások.) Igencs, hölgyeim és uram, meg az unokák is irgyelve legyünk elbeszélnt ezt a tettet, mig magyar ember el e nemes varmegye vityraian. (Zajos helyeslés.) Most p-dig figyeltek ide: én kötelezen magamat egy ülesen, meg pedig három óra alatt I, mondó egy borjut megenni; akár pesenye, akár pörkölt alakjában, a kellő kenyér és bor-porcióval együtt. (Viharos harsz, fölkiáltások: Óho! ezt szer. tenek latni!)

Palasthy uramat ezek a képtelen felkiáltások csak meg jobban ingereltek és p-ér azért nyomban hozzálott a dologhoz.

Mindenekelőtt borjut kellett szerezni, melyet a társaság valamelyik tagja készségesen rendelkezésére bocsájtot a végrehajtónak. Aztán elhatározták, hogy Palasthy masnap delben hozzáfog az evéshez és hogy addig a társaság legjobb szakácsnéja a borjuól pörköltet és pecsenyét készítsen. Palasthy már alg várta a kitűzött időt és hogy a rendesnél nagyobb étvágya ne legyen, aznap reggel a megszokott reggeliről nem volt szabad elállania.

El is fogyasztotta tüzesség és mikor a községi templom tornyán tizenkettőt elütötté az óra, Palasthy uram csamagó nyelvel ült a terített asztalhoz, a hol a pörkölt és pecsenye illat parologva szállt föl a talak nyeléből.

A társaság, mely a rendkívüli látványhoz összegyűlt, Palasthyval szemben, tavol az asztaltól foglalt helyet. Mindenki meg volt engedve, hogy az evőhöz szoljon, de az utóbbi nem volt köteles a beszédekre reflektálni.

És Palasthy uram nem is reflektált a sok megjegyzésre. Az első falat után csak a borjuak látszótt élni, mindent a mi körülötte történt figyelmen kívül hagyott. Csak evett és evett három hoszu óránt a szünetlen, néha-néha egy-egy korty borral meg-megkegva nyeldekül szerveit és mire a toronyra a harmat elütötte, Palasthy uram győzelmes ábrazzalt kelt fel asztala mellől és díszesedre mutatott egy borju földi maradványaira, amelynek azonban csak a muzeumban lehetett

volna hasznát venni, mert az már csak egyszerű hus- és velő nélküli csontváz vala.

A társaság tapsolva fogta körül Palasthy urat, a ki azóta nem csak híres férfi, hanem legnépszerűbb végrehajtó is Magyarországon. K.

Közgazdaság.

— Száraz főzéléknek izletesebbé tétele. Midőn tavaszok a friss főzéléknek még kevés mennyiségben kaphatók, a gazdaszanyonk nem eséklyé gondot okoz az ételének változtatása. Ezen általában csak a száraz főzélékkel lehet segíteni. Itt azonban az a baj, hogy igen sok ember, különösen pedig a finnyas eselőség csak úgy foghgyen eszi ezeket. Igen sok gazdaszany akként teszi a száraz főzéléket: babot, lenesét és borsót izletesebbé, hogy a forraló vízbe néhány darab cukrot tesz, mi által e főzélék nemcsak egészen puhára fő, hanem ize is oly kellemes gesztenyeszerűséget nyer, hogy a legvalószínűbb ember is szívesen eszi. Ajánljuk e csekélyeség kerüli javításmódot házasszonyaink figyelmébe, annyival inkább, mert a száraz főzélék eléggé meg nem hűsültek, tápláló voltánál fogva megérdemlik, hogy úgy a jó magunk, mint eselédnek asztalán minél többször forduljon meg.

— A legyeknek az istállóból való kipusztításának legjobb módja. Oly legyek, melyek különösen az istállótak szöktak el-lepni, nagyon megkínözik az állatokat a sok bajt és kellemetlenséget okoznak. Az enyves veszőzök, az állatoknak könnyű takaróval való betakarása, a helyiségek sfőtlen tartása, az állatoknak bizonyos folyadékokkal való befecskendezése mind keveset használnak a kizű legyek ellen. Van azonban egy biztos mód, melylyel ezeket az állatkínöztök ki lehet az istállóból utáni. Ez abból áll, hogy az istállóból, miután az ajtókat és ablakokat betétük, rovarpört szörünk szét. E célra legjobb porfúvót alkalmazni, úgy hogy a por az egész helyiségben szétszóródik. A szétszórás után 10 percze kinyitjuk az illető helyiségből. Visszatérve, a földön özenkint bevernek az elkülbolt legyek. A legtöbb özenkint azonban néhány óra múlva ismét magához tér, miért is, hogy ezt megakadályozzuk, a földön heverő legyeket összesöpörve, azonnal el kell égetni.

— A gyümölcsfák kérges héját legjobb az időtől megvesztani, meg pedig a törzs hosszában egymástól 2—3 cm. távolságra vágásokból, hogy ezáltal a megvénült kérg szorítása alól az idej gyenge szánacs felszabadulva, benne a nedv szabadabban keringhessen. A hasított kérgű gyümölcsfák miként általában tudva van, sokkal gyorsabban nőnek, fejlődnek s határozottan szebb gyümölcsöt is teremnek. Ne mulasszuk el e csekély munkát.

— Halvány réztárgyak gyors tisztítására való szer. Vegyük vízsonrongyot, mártsuk sósavba, mely minden bádóságnál kéznél van s dörzsöljük meg vele az illető tárgyat. Ezután vegyük gyapju rongyot, mártsuk közönséges olajba, s azután közönséges vagy becsi mézporba s dörzsöljük meg vele jól az illető tárgyat. Vegül száraz vaszonrongyot vagy szarvasbort mártsunk az említett mézporba s töröljük meg vele jól az illető tárgyat. Vegül száraz vaszonrongyot vagy szarvasbort mártsunk az említett mézporba s töröljük meg vele a réztárgyat jól, mitől vakító fényű lesz.

— Szárított borsónak a zöld borsóhoz hasonló ízt adhatunk, ha hideg vízzel leöntjük s csejt az ezen hagyjuk állani. Reggelre leöntjük róla a vizet s letakarva meleg helyen hagyjuk állani. Két nap múlva elkezdnek esztrálni, miután a cukoranyag kifejlődik. Ebben az állapotban főzzük meg, mire edes s a zöld borsóhoz hasonló ízt kapunk. E mellett még az az előnye is van ennek az áztatásnak, hogy borsónk gyorsan puhul meg a főzés alatt.

— A nyaraló, fürdőző és utazó közönségnek szolgálóat velünk budapesti levelezőnk, midőn K. r. 188 s Földor budapesti, Dorotya-utca 1. sz. alatti műipari telephének árjegyzékéből idényszára kivonatot kázal olvasóinkkal és pedig botokhoz gyalgóshozók 2 ft 70 kr., hinta egy 450 król 3 ft, japán napernyő 80 król 150 ft, kerti legyekző 10 król 3 ft, székiz-gép 1 ftról 16 ftr, fertőt, fagyalkészítő 550 król 950 kr, eczet-és olajtartó 1 ftről 10 kr, saláta-kanál és villa 40 król 2 ftr, firtig, elterelőző 10 król 150 kr, paradicsom-és gyümölcsrés 80 kr, izmenes, befőttes üvegök 28—85 kr, gyümölcskészítő 3—6 ftr, gyors vágószét gép 650—15 ftr, kávéfőző gép 480—10 ftr, palackzúdó 10—60 kr, ebrészto ára 560 kr., virág-harmonista 40 kr., kerti nyíró elő 4 ft, kerti utitáská 4—20 ftr, kézi koffer 3—30 ftr, válltáska 350—15 ftr, berendezett utitökecs 6—15 ftr, borotva-készlet 7 ft, angol borotva 120—350 kr, hajfodrózó lámpa vassal 80 kr., ut-és vadászlámpások 1—50 kr, berendezett pizucetok 6.75—15 ftr, motós bolcszer 1 ft, buldog-revolver 7.50—9.50 kr, schweizer nickel-revolver zsebrő 6—9 ftr, utitáska 1 ft, frottier-készlet 1 ft, fűrdő-hémsz 50 król 6 ftr, lapos ívóhátró 40 król 1 ftr, villanyozó készülék 5—10 ftr, különféle gumizsákok a legolcsóbb árakban, legpárna 450—10 ftr, angol dísznövény 15—30 ftr, kántár 5—8 ftr, zablá 1.80—2.30 kr, iz-zászó 2.75—5 ft, kenyérszajkák 3—3.75 kr, sarkantyú felszállható 2 ftr, rhinoceros-hör-resszó 60 król 250 kr, lövőháló páris 15 ft, lövőruhá 340 kr., lovagó kamárka 450—750 kr, kocsiámpa párja 450—150 ft, gummi-könpöny 10—12 ftr, vadászfegyver lezállított 200, összelátható halászhót 1—15 ftr, 12 horog legyekkel 60

król 2 ftr, zseb-napára irányított 1 ft, kuglizó golyók 1—2.55 kr, kuglizó-babok készlet 250 kr., papírhúzóháló 60 król 1.50 kr, uj kuglizó 525 kr, kerti Flobert-páncs 5—20 ftr, ezüstlába kinyitóböccszel 2—8 ftr, lámpionok 15—60 kr, dugóhátró 30 król 2 ftr, dugaszoló 1.40 kr, kerri gyertyatartó 1—2.30 kr, teljes tornakészlet 5.50 kr, uj kar-izom erősítő 3—12 ftr, hinta 3—6 ftr, mászkötel 6 ft, trapéz 4—3.60 kr, kőtől karrikákkal 4.10—4.90 kr, kőtőlhangos 5—7 ftr, tornagolyó kilya 3 ftr, tornazsívó 1.30 kr, két vívőkészlet 25.50 kr, athléta bot 2—5 ftr, ugró 7 ft, Croquet-játék 9—20 ftr, Lawn Tennis-játék 27—64 ftr, lapda-bóló játék párja 1.50—6 ftr, gumilabda 15—1.50 kr, karika-kézlek 12 pár 1.60 kr., botanizáló szelence 50 król 2 ftr, háromkerékű velozipedünk 8 15 ftr, két meg számos olcsó és érdekes tárgyak gazdaszanyok, háziartások, gyermek, dohányszag 1.50 kr, kerti szék, számára, kizsákok kizsákr ur egy tartos rozsdalud dobot szájút 15 ftrert és postatáskát 2 kulcsal 7—12 forintig szájút.

— Tűzfeszkendő-próba. Nincs hasznosabb gép a korszerű közeგი életben mint a jeles tűzfeszkendő: mert amik bármilyek más háziép rendszeren az eszedet, vagy pedig a voltaképi családok szolgálja, a jeles tűzfeszkendő hogy minden je, de a hont teljes szivél örül annak, ha ertésül arról, miszerint hazánkban itt, vagy pedig ott sikerült próbat; mert a nem jól működő tűzfeszkendő már igen gyakorta voltak egyedül okai remítő pusztulások meg nem gátolhatásnak; tűzfész alkalmaival elbizakodotta tetta a tűzoltókat a tudat, hogy van tűzfeszkendő, a mely azonban a meltan követelt szolgálatot nem bírta teljesíteni. Ez ok miatt valóban el volt ragadtatva az omított tűzfeszkendő rendkívül szabatos és biztos működése által. Ezen pompás sikerült kísérleteken a kolozsvári tűzoltó-parancsnokság több tagja ismétel jelen volt. Mind a tűzfeszkendő Tarnocz Gusztáv budapesti tűzfeszkendő-gyárban készült; s így voltaképp biztosra volt vehető, hogy különben működne. A kedvelőit, nagyon széles időjárás dacára ezen szinte elpusztíthatatlan (oly erőse vannak készítenek) tűzfeszkendő az igen széles vízszárít 35—36 méterre, tavaszra löveltek. Nagyzerű eródművel a tűzfeszkendőkön meilán tñt fel a Tarnocz-fele szabadalommal ellátott kezelgő, mely azt teszi lehetővé, hogy a teljesen beiszaposodott szelap csak 23 másodperc alatt is alaposan tisztítsák ki. Ezen pompás gépek, amelyek hol gyárparancnok méltó díszere szolgálnak, nemcsak jobbaknak bizonyultak be az összes többi hazai készítményeknél, gyártmányok, de a sőt felmunkált különösre az legelősebb külföldi gyártmányok is. Ha pedig látnak, vetjük azt, hogy ezen tűzfeszkendők ára jelentékenyen olcsóbb mint más műhelyek, gyárak készítményeinek árai, valóban nem tudjuk: Tarnocz Gusztáv országgyűlési képviselő szakavatóságát, mely által képviseit va ily tokeletes gyártmányt állítani elő, csodáljuk inkább, vagy pedig önzetlen hazaságit, hogy kitűno gyártmányainak vételéről sokan olcsóbbra szabta, mint más műhelyek s gyárak.

Irodalom.

„Nagy-kánizsa és vidékei” cím alatt Nagy-Kánizsa felelős szerkesztése és tulajdona által Nagy-Kánizsa helyi érdeklő közönségének szentelt kiadvány, melynek első mutatónyászáma felszök előtűnik. Tartalma: Programunk. — Feladatunk Múraokozat szemben. — Nagy-kánizsai ügyek. — A vármegye hazából. — Tollfutásban. — Különfelek. — Törvényeszkéi csarnok. — Tanügy. — Irodalom. — Közgazdaság. — Legjobb. — Szerző. — Ázetet. — Tárca: Az állatok joga. A lap hiteintik kétször fog megjelenni és mihelyt a biztosíték kérdése elintézet nyert, politikai-közéleti előfizetési ára: egész évre 6 ftr, félévre 3 ftr, negyedévre 1 ftr 50 kr.

„A Technológiai Lapok” műszaki és ipari szakfolyóirat 14. száma a következő tartalommal jelent meg: Az alumínium. Illes Adartól. — A párisi viaszkiállításról: Fémminakáló gépek. — A kátrány-ípar. Klemp Gusztávól. — Geometriai közlemények bádósok számára. — Grünwald Istvánól. — Vegyes közlemények. — Talmányoni leírásának kivonata. — Engedélyezett szabadalmak stb. — Ajánljuk az érdeklődők figyelmébe!

„Jegyzői irálytan” cím alatt Kovács Gábor al-bisi (Biharmegye), közeგი jegyző előzeteset hirdeti egy 10-re terjedő, 120 gyakorlati példával bíró és kiválólag közeგი és körözgek, segédjegyzők és vizsgára készülő jegyzőgyakornokoknak a helyes fogalmazásra vonatkozó és gyakorlati utmutatókat szolgáló segédkönyvre. A mű augusztus 15-én fog megjelenni és ára 1 ft 20 kr-ra van szabva. Előfizetési pénzek f. é. július 15-ig. Berger Sámuel nyomdatulajdonoshoz intézendők Nagyváradra. — Ajánljuk figyelmébe körözgezőinknek s azoknak, kik ilyenek lenni óhajtának!

— A „Képes Családi Lapok” szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap 25-ik száma a következő tartalommal jelent meg: Egy szép hýena. Eredeti regény a „Képes Családi Lapok” számára, folytatás. Tolnai Lajostól. — Tometóbe... Költemény. Brankovics Györgyól. — Az öregek egészsége. G. Andre: „Hygiène des Vieillardes” könyve után Kuthy Deszától. — Böles Nánth. Elbeszélés, folytatás. Kuthy Gyusztávól. — Gondolatok. Közl. Kondor Lajos. — Mi szebb? Kultúrmet. Képpel. Közl. sorozatból család. Kegény és eléletből. Folytatás és veges. Palotay Ákostól. — Babonaszó a szalonban. Folytatás K. Beniczky Irmatól. — Egy anyuka naplójából. Karcolat. Mericzky Karossá Irmatól. — Mindenféle. A hét útkra. Szövegész. Meisztórol. — Képezh. Irodalom. Hymen. — Képsi: Uj leghajó. A reggeli ima. Mi szebb? (költeményvel). — Regény-méleket: A váloperék háza. (Surrendem Górtól.) Iria Quind. Angolból fordította K. M. (129—144. oldal). — Melléklet: „Hölgyek Lapja” (dívatsképpel) Ajánljuk!

— M-jelentés és hozzászólás beikéltetés: „Frauczia-német kereskedelmi levelezés” íra G. a. a. d. s. Missa íra. a Ganz-féle gépjárv levelezés. Bal-Isztar: 1893. L. sz. 11. rész. — Mig gazdasági viszonyaink kivételre szorították gazdasáink, hazánk ethnographiai felvése, valamint ipari és kereskedelmi viszonyai etenk bővítést száltek, így, hogy utóbbi időbeze zszáda, természet és kereskedő egyaránt ezreze szűkebbé annak, hogy a külföldi minél számosabb összeköttetéshez hozzon látra. Ennek az a következménye, hogy a külföldi sajtó előzetesekről érvel-ve etekbebb lépés. Valóban hozgatótlónak kézik a hazánkban a Budapest, Singer és Wolfner bizománnyában open más fenti cím alatt megjelent művet, melynek czélla, hogy mind-

azok, akik annak szükségét érzik, magukat a francia vagy német levelezésben kiképeztesek, esetleg ha már az illető nyelvet érti, azt könnyű szerrel megtanulhassák. Ára az 1. és II. résznek egybe fűzve 3 ft és megrendelhető akár magánál a szerzőnél Budapeston, II. zárdau-utca 24. sz., akár pedig bármely hazai könyv-kereskedő utján. — Az I. rész tartalma: Kérleveleket, indaköz leveleket, leveleket füzetszerű, ajánló és megválaszolt levelezés, folyozámlákra vonatkozó leveleket, írtó leveleket, leveleket bukási ügyekben, sírgyűzegek vonatkozó levelezéseket, karácsonyi s újvi dívóleteket, folyamóványokat és függelékül a gyorsírás alkalmazását a kereskedelmi levelezésben. — A II. rész tartalma: Üzletjeleütesek, kínáló levelek vezéls ajánlatok és megrendelések, panaszok stb., értezői levelek, szállításra vonatkozó levelek, levelek bizományi, szállítási, hajozási s biztosítási ügyekben, váltókára vonatkozó levelek, külföldi dívó, értékpapírok és pénzmenek és végül a statisztika alkalmazása a kereskedelmi levelezésben. Ajánljuk e I-drétben nyomtatott és 268 lapra terjedő művet a kereskedők figyelmébe.

Humor.

— Iskolatársak. Egy gonoszvölvt, kit egy rabláson kaptak rajt, Hold lord ifel-főzése elé vittek. A gonoszvölvt hátrafra lett itelve. A lord mondjárt fel-merte iskolatársait s az itélet után, midőn a vadlótlat kivették, meg nem állhatta, hogy néhány iskolatársa után ne kérdőköszögök. „Ah, nyilord! — válaszolt a rabló mély sóhajjal, — én is eng-mel kivete meg mind-egyiket felakasztották! Most én is meg-ik. Már csak ön van hátra, kegy-ines nyilord!”

A nap és éj hossza.		Piaci-árak.	
Muraszombat, jun. 21.		Muraszombat, jun. 21.	
A nap	A hold	Buza mm. 8.—	8.10
Jun.		Rozs	7.— 7.30
		Zab	7.— 7.30
		Hajdina	6.40 6.60
		Köles	4.50 4.60
		Bikköny	— — — —
		Lóher	— — — —
		Kukorica, —	5.60
		— — — — —	5.80
		Lenuag	— — — —
		Newmann Adolf.	

Vasuti menetrend.

Regedőhöl Spielfeldnek	
Indul reggel 4 óra 30 perczek és odátr 6 óra 14 percz	
deletöl 10 „ 25 „	„ 12 „ 20 „
deletán 4 „ 15 „	„ 6 „ 03 „

Spielfeldről Regedőbe	
Indul reggel 7 óra 30 perczek és ideör 9 óra 12 percz	
deletán 2 „ 3 „	„ 3 „ 35 „
este 6 „ 45 „	„ 8 „ 37 „

HIRDETÉSEK.

A legkedveltebb és legelterjedtebb fővárosi napilap.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és laptulajdonosok: **Csnkássy József és Rákosi Jenő.**

Előfizetési árak: Egy hónapra 1 ft 20 kr, Egy negyedr 3 ft 50 kr. Félévre 7 ft.

Még június hó folyamán

megjelenik a „Budapesti Hírlap”-ban Stanley könyve a legjobban afrikai utazásáról:

A LEGSÖTÉTEBB AFRIKÁBAN

melyet az egész múltvit magyar közönség nagy érdeklődéssel vár. Az érdekes mű az összes jogosított könykiadások köztük a magyar jejosított könyvkivadás is) egyidejűleg fog megindulni.

A július elsejéig bélepo új előzetők STANLEY KÖNYVEKÉ addig megjelent részét INYEN kapják meg.

„A Budapesti Hírlap” az egész fűrdő-évad alatt előfizetőinek kívánására a lapot hárhozva utának küldi meg akkor is, ha a nyáron át többször változtatnak tartozkodási helyet.

Az előfizetési összeg legelőszörűben postai-nyomán küldhető következőképpen: — 511. 3.—2

Budapesti Hírlap kiadóhivatala Budapest, kalap-utca 16. sz.